**Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 99/2025 vp**

# Vastaus kirjalliseen kysymykseen oppimisen tuen uudistuksen toimeenpanosta

**Eduskunnan puhemiehelle**

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Saara Hyrkön /vihr. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 99/2025 vp:

> Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä varmistaakseen, että koulutuksen järjestäjien saamat ohjeet oppimisen tuesta vastaavat uudistuksen tavoitteita ja että jokainen oppilas saa tarvitsemaansa tukea ja yhdenvertaisen mahdollisuuden oppia,
>
> miten hallitus varmistaa, että oppimisen tuen uudistusta ei käytetä kunnissa keinona säästää koulutuksesta, ja
>
> milloin hallitus aikoo arvioida oppimisen tukeen varatun rahoituksen riittävyyttä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskeva laki perusopetuslain muuttamisesta 1090/2024 hyväksyttiin 30.12.2024 ja se tulee voimaan 1.8.2025. Voimaantuloon sisältyy vuoden siirtymäaika oppilaskohtaisten päätösten osalta siten, että ne tulee tarkistaa uuden lainsäädännön mukaisiksi 31.8.2026 mennessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on toteuttanut välittömästi lain hyväksymisen jälkeen alkuvuodesta 2025 6 webinaaria, joihin osallistui yli 4000 henkilöä ja tallenteet on jälkikäteen katsottu opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivuilla tuhansia kertoja. Tämän lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö on toteuttanut ja julkaissut sivuillaan videot, joissa käydään läpi uudistetun lainsäädännön keskeisimmät kohdat. Opetus- ja kulttuuriministeriö on näiden lisäksi tuottanut verkkosivuilleen vastauksia usein kysyttyihin kysymyksiin.

Opetushallitus on päivittänyt esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet uudistetun lainsäädännön mukaisiksi. Päivitetyt opetussuunnitelman perusteet annettiin helmikuussa 2025. Opetushallitus toteuttaa kevään aikana useita webinaareja opetussuunnitelman perusteiden toimeenpanon tueksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus ovat lain hyväksymisen jälkeen valmistelleet yhteistyössä myös oppimisen ja koulunkäynnin tuen pedagogista asiakirjaa ja päätöstä koskevat mallilomakkeet paikallisen toteutuksen tueksi sekä järjestelmätoimittajien ohjeistukseksi. Nämä julkaistaan toukokuussa 2025 yhdessä laajemman ohjemateriaalin kanssa. Vertailun vuoksi to-

dettakoon, että vielä voimassa olevan nykyisen oppimisen tuen lainsäädännön toimeenpanon tueksi ei ole ollut vastaavanlaisella tarkkuudella laadittuja ja kansallisena pohjana toimivia mallilomakkeita koko lain 15 vuoden voimassaoloaikana.

Niin ikään yhteistyössä on valmisteltu oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskevaa kustannus- ja tilastotiedonkeruuta, josta on ohjeistettu opetuksen järjestäjiä tiedotteella sekä webinaareissa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen virkahenkilöistä muodostettu tuen uudistuksen toimeenpanoryhmä on toiminut jo vuoden 2023 lopulta saakka. Toimeenpanoryhmän tarkoitus on huolehtia uudistuksen jalkauttamisesta ja seurata sen toteutumista. Ohjeet ja tukimateriaalit käsitellään toimeenpanoryhmässä ja tämän myötä varmistetaan, että ohjeistus vastaa uudistuksen tavoitteita.

Toimenpiteitä uudistuksen toimeenpanemiseksi ja ohjeistukseksi on siis käynnissä ja jo toteutettu erittäin runsaasti. Laki perusopetuslain muuttamisesta on hyväksytty 3 kuukautta sitten eikä se ole astunut vielä voimaan. Tässä kohtaa paikallisesti päivitetään opetussuunnitelmia, ja kysymyksiä uudistuvan lain tulkinnoista on ymmärrettävästi hyvin runsaasti.

Oppimisen tukeen osoitetaan 42,9 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja 96,9 miljoonaa euroa vuosina 2026 ja 2027 ja 94,6 miljoonaa euroa vuodesta 2028 eteenpäin. Käytännössä oppimisen tukeen opetuksen järjestäjien käytettävissä on edelleen se rahoitus, joka heillä on ollut tuen toteuttamiseen käytössä jo ennen uudistusta ja nyt uudistuksen myötä tähän on tehty merkittävä lisäpanostus.

Oppimisen tuen uudistuksessa opetuksen järjestäjille asetettiin lain tasolla määrällisiä velvoitteita, joita ovat mm. ryhmäkohtaiseen tukeen varattava lain edellyttämä tuntiresurssi viikossa koulun oppilasta kohden sekä viiden vahvimpia oppilaskohtaisia tukitoimia saavan oppilaan rajoitus yhden opettajan opettamassa perusopetuksen opetusryhmässä. Lisäksi uudistettu lainsäädäntö edellyttää pienryhmäopetuksen sekä erityisluokkaopetuksen toteuttamista oppilaskohtaisena tukitoimena oppilaiden tarpeiden mukaisesti. On siis erittäin epätodennäköistä, että perusopetuslakia noudattava opetuksen järjestäjä voisi saada aikaan säästöjä tukea toteuttaessaan.

OKM seuraa tulevina vuosina tarkoin, miten lainsäädännön tavoitteet toteutuvat ja laissa säädeltyjä tukimuotoja ja tukitoimia toteutetaan kunnissa ja kouluissa. Esi- ja perusopetuksen tuen uudistuksen vaikutuksia seurataan sekä tutkimushankkeella että kehittämällä rekisteripohjaista kansallista tiedonkeruuta ja sen rinnalla summatasoisia kustannus- ja tilastotiedonkeruita. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen kehittäminen uudistetun lainsäädännön pohjalta on pitkäkestoinen prosessi, joten opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää vuonna 2025 kolmevuotisen tutkimuksen, jolla seurataan uudistetun lainsäädännön toimeenpanoa ja vaikutuksia sekä jatkokehittämistarpeita.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on valmistellut oppimisen ja koulunkäynnin tuen tietopohjan kehittämistä siten, että sillä mahdollistetaan kansallisesti kattava kokonaiskuva uudistettavien tukimuotojen ja tukitoimien toteutumisesta. Seurannan avulla kerätään tietoa ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteutuksesta kouluissa ja oppilaskohtaisia tukimuotoja saavien oppilaiden määrästä. Lisäksi voidaan seurata opetusryhmien ja pienryhmien määrän kehitystä uuden sääntelyn mukaisesti. Lisäksi kerätään oppilaskohtaisia tukitoimiin sisältyviä tulkitsemis- ja avustajapalveluita sekä apuvälineitä saavien oppilaiden lukumäärätietoja.

Uudistuksen toimeenpanon tukeen, vaikutusten seurantaan ja tiedonkeruiden kehittämiseen on varattu yhteensä 5,5 miljoonaa euroa vuosille 2025-2027.

Helsingissä 24.4.2025

Opetusministeri Anders Adlercreutz